

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2013 vp

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilö-
tietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun
lain ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitok-
sessa annetun lain sekä eräiden niihin liit-
tyvien lakien muuttamisesta**

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä kesäkuuta 2012 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi henkilö-
tietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain
ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitok-
sessa annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien
lakien muuttamisesta (HE 66/2012 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslaki-
valiokunta on antanut asiasta lausunnon
(PeVL 18/2012 vp), joka on otettu tämän mie-
tinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Tiina Nuutinen, sisäasiainminis-
teriö
- ylitarkastaja Anne Ihanus, sisäasiainministe-
riö, rajavartio-osasto
- erityisasiantuntija Leena Vettenranta, oikeus-
ministeriö
- neuvotteleva virkamies Pia-Liisa Heiliö, so-
siaali- ja terveysministeriö

- ylitarkastaja Heikki Huhtiniemi, Tietosuoja-
valtuutetun toimisto
- valtionsyyttäjä Christian Lundqvist, Valta-
kunnansyyttäjänvirasto
- rekisteripäällikkö Jari Råman, Poliisihallitus
- tulliylitarkastaja Juha Vilkkö, Tullihallitus
- ylitarkastaja Pertti Luopa, suojelupoliisi
- rikostarkastaja Pirkka Kuusela, keskusrikos-
poliisi
- rikosylitarkastaja Jouko Salo, Helsingin poli-
silaitos
- lakimies Riina Koivula, Suomen Poliisijärjes-
töjen Liitto ry
- professori Kaarlo Tuori.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- ulkoasiainministeriö
- puolustusministeriö
- valtiovarainministeriö
- Rikosseuraamuslaitos
- Hätäkeskuslaitos
- Maahanmuuttovirasto
- Viestintävirasto
- FiCom ry
- Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraatti-
lakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutoksia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin, Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta annettuun lakiin, arpajaislakiin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annettuun lakiin.

Poliisiasiain tietojärjestelmää koskevaan pykälään ehdotetaan lisättäväksi uutena kohtana oikeus tallettaa rikolliseen toimintaan liittyviä poliisimiesten havainnoimia tietoja tai poliisille ilmoitettuja havaintotietoja. Samassa yhteydessä pykälän muita kohtia esitetään täsmennettäväksi käyttötarkoituksen ja tietosisällön osalta. Tietojärjestelmän tietoryhmistä ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomina vapautensa menettäneiden tiedot sekä rikosilmoitushakemistotiedot.

Kuuntelulla saatuja ylimääräisiä tietoja koskevaa pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälä kattaisi myös poliisilaissa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla saadun ylimääräisen tiedon tallettamisen tiettyjen rikosten osalta.

Poliisin oikeutta saada teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja eräistä rekistereistä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan tiedot luovuttavan tahon tiedon luovutus-oikeutta. Ehdotettava pykälä kattaisi siten myös majoitus- ja ravitsemistoimintaan liittyvät matkustajatiedot, rajavartiolaitoksen ja tullilaitoksen henkilörekistereiden tiedot, vesikulkuneuvorekisterin tiedot, virka-apuun liittyvät tiedot virka-apua pyytäneeltä viranomaiselta sekä puolustusvoimien asevelvollisrekisterin tiedot. Pykälän muita kohtia esitetään täsmennettäväksi käyttötarkoituksen ja tietosisällön osalta. Lisäksi ehdotetaan nykyistä kattavampien palautetietojen saamista poliisille syyttäjien ja tuomioistuinten ratkaisusta.

Tietojen poistamista koskevia säännöksiä selkeytettäisiin vastaamaan muuttunutta toimin-

taympäristöä. Poliisin tietojärjestelmien tiedot säilytettäisiin tietojen käyttötarpeen vaatimusten mukaisesti ottaen huomioon rekisteröidyn, muun asianosaisen ja poliisin henkilöstöön kuuluvan oikeusturvan vaatimukset.

Henkilötietojen käsittelyä kansainvälisessä poliisiyhteistyössä koskevien säännösten rakenne ehdotetaan uudistettavaksi kokonaisuudessaan. Säännökset muutettaisiin kansainvälisten säästöjen edellyttämällä tavalla. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös uudet säännökset ulkomailta saatavien tietojen käsittelystä. Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäättöksen soveltamisesta annettua lakia täsmennettäisiin vastaamaan tässä esityksessä ehdotettuja muutoksia.

Ehdotetuilla laeilla pantaisiin kansallisesti täytäntöön sisäasiainministeriön hallinnonalalla rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta tehdyn neuvoston puitepäättöksen lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset.

Henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin tehtäisiin poliisitoimen ehdotuksia vastaavat tekniset ja sisällölliset muutokset. Lisäksi tehtäisiin eräitä Rajavartiolaitoksen toiminnan kannalta keskeisiä muutoksia. Arpajaislakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös arpajaisten valvontatiedostojen säilyttämisestä. Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös rahanpesun selvittelykeskuksen oikeudesta saada verotustietoja. Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi säännös tiedonsaantioikeuden nojalla tehtyjen tiedustelujen salassapidosta.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian siitä, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Ehdotettuun henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ja henkilötietojen

käsittelystä rajavartiolaitoksesta annettuun lakiin sisältyisi siirtymäsäännös, jonka mukaan tietojärjestelmät ja siihen liittyvät tietojenkäsit-

telyt olisi saatettava laissa edellytettyyn kuntoon neljän vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Ehdotetuilla laeilla tarkistetaan poliisin ja rajavartiolaitoksen henkilötietorekistereitä koskevaa lainsäädäntöä ottaen huomioon kansallisessa ja EU-lainsäädännössä tapahtunut kehitys sekä lisääntynyt viranomaisten välinen yhteistyö. Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003, jäljempänä poliisin henkilötietolaki) säännöksiä poliisin henkilörekistereiden tietosisällöstä ja henkilötietojen keräämisestä, tallettamisesta, luovuttamisesta ja muusta käsittelystä täsmennetään. Uutena lakiin lisätään säännökset poliisin havaintotietojen tallettamisesta poliisiasiain tietojärjestelmään sekä säännökset uudessa pakkokeinolaissa (806/2011, jäljempänä uusi pakkokeinolaki) ja poliisilaissa (872/2011, jäljempänä uusi poliisilaki) määritellyn ylimääräisen tiedon tallettamisesta. Henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin (579/2005, jäljempänä rajavartiolaitoksen henkilötietolaki) tehdään vastaavat tekniset ja sisällölliset muutokset sekä eräitä rajavartiolaitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia muutoksia.

Lainmuutoksilla vastataan poliisin ja rajavartiolaitoksen toimintaympäristön muutosten aiheuttamiin välttämättömiin uudistustarpeisiin. Poliisitoiminnan toiminnanohjausjärjestelmän (VITJA) käyttöönotto edellyttää, että poliisin henkilörekisterilainsäädäntö on ajanmukainen ja tukee uudistusta myös järjestelmätasolla. Muutokset ovat tarpeellisia myös vuoden 2014 alusta voimaan tulevan poliisi-, esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön vuoksi. Lisäksi ehdotetuilla laeilla pannaan kansallisesti täytäntöön sisäasiainministeriön hallinnonalalla poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta annetun neuvoston pui-

tepäätöksen 2008/977/YOS (EU:n tietosuojapuittepäätös) lainsäädännön alaan kuuluvat säännökset.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella hallintovaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä jäljempänä esitetyin huomautuksin ja muutosehdotuksin. Lisäksi valiokunta ehdottaa lainsäädäntöteknisistä syistä, että hyväksytään kaksi uutta lakiehdotusta.

Hallintovaliokunta toteaa, että poliisin henkilötietolaki on — osin siihen tehtyjen lukuisten muutosten seurauksena — muodostunut rakenteeltaan ja sisällöltään monimutkaiseksi. Se sisältää paikoin tarpeettomankin yksityiskohtaista sääntelyä ja myös päällekkäisyyttä henkilötietojen käsittelyä viranomaistoiminnassa sääntelevän yleislainsäädännön kanssa. Myös perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt näihin seikkoihin huomiota. Lain kokonaisuudistuksen tarve on siten ilmeinen. Hallintovaliokunta edellyttää, että lain kokonaisuudistus käynnistetään mahdollisimman pian ja että valmistelussa huomioidaan muiden seikkojen ohella EU:ssa valmisteilla olevan uuden tietosuojalainsäädännön lopullinen sisältö ja vaatimukset kansalliselle lainsäädännölle sekä tähän mietintöön sisältyvät lain rakennetta ja sisältöä koskevat huomautukset, mukaan lukien poliisin henkilötietolaissa tarkoitettujen rekisterien valvonnan kehittäminen. Samassa yhteydessä tulee tarkistaa myös rajavartiolaitoksen henkilötietolain säännökset. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

Hallintovaliokunta pitää tärkeänä, että lainmuutosten voimaantulon edellyttämään koulutustarpeeseen varaudutaan riittävällä tavalla ja asianmukaisin voimavaroin. Henkilöstön koulutuksen ja perehdyttämisen kannalta on haasta-

vaa, että samanaikaisesti valmistaudutaan sekä uuden poliisi-, esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön voimaantuloon että VITJA-järjestelmän käyttöönottoon. Ottaen huomioon, että poliisin ja rajavartiolaitoksen henkilörekistereihin sisältyy paljon sensitiivistä tietoa, on tietojärjestelmiä kehitettäessä ja niiden sisältämän tietomäärän lisääntyessä kiinnitettävä koulutuksen ja ohjeistuksen lisäksi erityistä huomiota henkilötietojen suojaan, tietoturvajärjestelyihin sekä tietojen käytön valvontaan.

Poliisin henkilötietolakiin lailla 874/2011 tehtyjen muutosten huomioon ottaminen

Eduskunta hyväksyi 15.3.2011 poliisi-, esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön uudistamiseen liittyvän lain henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta (874/2011). Laki on vahvistettu tulemaan voimaan 1.1.2014. Käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen sisältyvässä 1. lakiehdotuksessa ei kuitenkaan ole otettu huomioon lailla 874/2011 poliisin henkilötietolakiin tehtyjä muutoksia. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa jäljempänä ilmenevällä tavalla, että laki 874/2011 kumotaan (uusi 7. lakiehdotus) ja että lakiin 874/2011 sisältyneet säännökset otetaan tarvittavilta osin 1. lakiehdotukseen. Siltä osin kuin hallituksen esityksessä HE 66/2012 vp on esitetty muutettavaksi samoja säännöksiä kuin laissa 874/2011 on säädetty, säännökset on tarpeen sovittaa yhteen. Yhteensovittamista ei jäljempänä perustella enää erikseen.

Lakien voimaantulo ja viittaukset 1.1.2014 voimaantulevaan poliisi-, esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädäntöön

Hallituksen esityksen mukaan ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian siitä, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu. Ottaen huomioon eduskuntakäsittelyn ajankohdan sekä valiokunnan ehdotuksen lain 874/2011 kumoamiseksi lähtökohtana lakiehdotusten valiokuntakäsittelyssä on ollut lakien voimaantulo samanaikaisesti 1.1.2014 voimaantulevan poliisi-, esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön kokonaisuudistuksen kanssa. Tämän vuoksi hallin-

tovaliokunta on tarkistanut 1. ja 2. lakiehdotuksiin sisältyvät säädösviittaukset poliisilakiin, esitutkintalakiin ja pakkokeinolakiin viittauksiksi vuoden 2014 alusta voimaan tuleviin uusiin lakeihin siltä osin, kuin se ei seuraa muista ehdotettavista muutoksista tai lakiehdotuksen johtolauseesta.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

1 §. Lain soveltamisala. (Uusi) Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi yleisperusteluissa mainitulla tavalla on tarpeellista muuttaa lain 1 §:n 1 momentti. Näin ollen hallintovaliokunta ehdottaa sen lisäämistä lakiehdotukseen.

2 §. Poliisiasian tietojärjestelmä. Lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi yleisperusteluissa mainitulla tavalla on myös 2 §:n 1 momentti tarpeen muuttaa.

Pykälän 2 momentissa säädetään poliisiasian tietojärjestelmään talletettavista henkilöllisyyttä koskevista tiedoista. Hallituksen esityksessä ehdotetaan säännöksen kattamaa henkilöryhmää ja tietosisältöjä eräiltä osin täydennettäväksi. Perustuslakivaliokunnalla ei ole ollut näistä täydennyksistä huomautettavaa. Sen sijaan se on kiinnittänyt huomiota siihen, että voimassa olevasta säännöksestä poiketen esitetyn säännöksen muotoilu jättää rekisteröitävien henkilötietojen sisällön viime kädessä paljolti viranomaisen omin toimin määriteltäväksi. Voimassa olevaa säännöstä arvioidessaan perustuslakivaliokunta nimenomaan totesi, että tällaista vaaraa ei ole, koska tietojärjestelmiin talletettavat tiedot on yksilöity riittävän tarkasti (PeVL 51/2002 vp, s. 2). Perustuslakivaliokunta pitää tärkeänä, että rekisteröitävien henkilöllisyyttä koskevien tietojen sisällöstä säädetään yksityiskohtaisesti, min-
kä vuoksi 1. lakiehdotuksen 2 §:n 2 momentti on edelleen tarpeen muotoilla tyhjentyväksi lueteloksi. Sama huomio koskee myös 1. lakiehdotuksen 3 §:n 2 momenttia, 4 §:n 3 momenttia,

5 §:n 3 momenttia sekä 2. lakiehdotuksen 7 §:n 2 momenttia, 8 §:n 2 momenttia, 9 §:n 2 momenttia, 10 §:n 2 momenttia, 11 §:n 2 momenttia ja 12 §:n 2 momenttia.

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten hallintovaliokunta ehdottaa, että 2 §:n 2 momentista poistetaan sana "kuten" ja muutetaan ilmaisu muotoon "seuraavat tarpeelliset tiedot:". Lisäksi valiokunta on lisännyt momenttiin selvyden vuoksi sanan "henkilön".

Poliisiasian tietojärjestelmään saadaan 2 §:n 3 momentin 1 kohdan perusteella tallettaa tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi ja tietojen hakemiseksi esitutkinnassa, poliisitutkinnassa, poliisin toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain soveltamisen yhteydessä saadut tarpeelliset, lainkohdassa tarkemmin yksilöidyt tiedot (*tutinnan ja virka-avun tiedot*). Näitä ovat muun muassa a kohdassa mainittu tieto syyttäjän ratkaisusta sekä tuomioistuinten ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta. Säännöksessä tarkoitettut tiedot ovat poliisille tarpeellisia, jotta se voi poistaa rekisteristä tarpeettomiksi käyneet tiedot.

Valiokunta toteaa, että säännöksessä käytetty ilmaisu "tieto syyttäjän ratkaisusta sekä tuomioistuinten ratkaisuista" on kuitenkin sillä tavoin epämääräinen, ettei sen tarkka laajuus käy säännöksestä ilmi. Säännöksestä voi saada sen virheellisen kuvan, että kysymys olisi tarkoitettua paljon laajemmasta rekisteristä. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa säännöstä tarkennettavaksi siten, että siinä yksilöidään ne tiedot, jotka poliisi tarvitsee rekisterissä tarpeettomiksi käyneiden tietojen poistamiseksi.

Pykälän 3 momentin 3 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien tunnistamiseksi tarpeellisista tiedoista. Tällaisia tietoja ovat säännösten mukaan muun muassa sormenjäljet ja DNA-tunnisteet. Perustuslakivaliokunta lausunnossaan huomauttaa, että ehdotetut säännökset näyttäisivät mahdollistavan tietojen tallettamisen periaatteessa kenestä tahansa, jos se tapahtuu kadonneen henkilön löytämiseksi tai vainajan tunnis-

tamiseksi. Tällaisena säännös on henkilötietojen perusoikeussuojan kannalta selvästi liian väljä. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan säännösten tarkoituksena on mahdollistaa tietojen tallettaminen myös kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien lähisukulaisista. Lisäksi perusteluissa todetaan, että lähisukulaisten tietojen tallettaminen olisi mahdollista ainoastaan asianomaisen henkilön suostumuksella. Tällä tavoin rajattuna säännöksiä voidaan pitää hyväksyttävänä sekä riittävän täsmällisinä ja tarkkarajaisina. Perustuslakivaliokunta toteaa, että säännöksiä on siten täsmennettävä näillä perusteluista ilmenevillä edellytyksillä.

Hallintovaliokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten, että 3 kohtaa täydennetään lähisukulaisten tietojen tallettamista koskevilla edellytyksillä.

Pykälän 3 momentin 6 kohdassa säädetään henkilön oman turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden kannalta välttämättömien tietojen tallettamisesta (*turvallisuustiedot*). Perustuslakivaliokunta lausunnossaan huomauttaa, että säännöksessä on ainakin osittain kysymys ns. arkaluonteisista tiedoista, minkä vuoksi on erityisen tärkeää, että sallitut tietosisällöt ilmenevät säännöksestä tyhjentävästi. Perustuslakivaliokunnan mielestä säännöstä on vielä syytä täsmentää määrittelemällä tarkemmin sallitut terveydentilatiedot ja sosiaalihuollon toimenpiteet, vaikka välttämättömyysvaatimus sinänsä asianmukaisesti rajoittaakin talletettavien tietojen alaa.

Hallintovaliokunta toteaa, että ehdotettua säännöstä on tarpeen täsmentää. Valiokunnan saaman tiedon mukaan sosiaalihuollon toimenpiteiden tallettaminen turvallisuustietoina poliisiasian tietojärjestelmään ei kuitenkaan ainkaan tässä vaiheessa ole tarpeellista, minkä vuoksi valiokunta ehdottaa, että pykälästä poistetaan näitä tietoja koskeva maininta. Sääntelytarvetta on mahdollista arvioida myöhemmin erikseen.

Lisäksi 6 kohtaan sisältyvä, henkilöpiiriä koskeva ilmaisu on syytä tarkentaa poliisin toimen-

piteiden kohteena olevan henkilön osalta pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaiseksi.

Pykälän 3 momentin 11 kohdan mukaan uuteen tietoryhmänä voidaan tallettaa valtakunnalliseen poliisiasiaan tietojärjestelmään poliisimiesten havaitsemia tai poliisille ilmoitettuja tietoja sellaisista tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön esittämien uhkausten tai henkilön muun käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän rikolliseen toimintaan (*havaintotiedot*). Nykyisin havaintotietoja voidaan tallettaa poliisiyksikkökohtaisiin rekistereihin tai poliisimiesten muille käytössä oleville tallennusvälineille, mutta ne eivät ole koko poliisiorganisaation hyödynnettävissä. Tietojen tallentaminen on hajanaista, mikä on ongelmallista myös valvonnan kannalta.

Ehdotetulla säännöksellä parannetaan mahdollisuuksia poliisin toiminnan suuntaamiseen ja rikosten ennalta estämiseen ja selvittämiseen. Kun tiedot talletetaan yhdelle tallennusalustalle, henkilötietojen käsittelyn ohjaus, valvonta ja tietojen suojaaminen helpottuu, mikä parantaa myös rekisteröidyn oikeusturvaa. Havaintotiedot poistetaan järjestelmästä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua merkinnän tekemisestä. Hallintovaliokunnan käsityksen mukaan tämä aika on riittävä sen arvioimiseen, onko tieto sellainen, että se tulee tallettavaksi poliisin tietojärjestelmään sen mukaisesti, mitä muualla laissa rikoksesta epäillyn tietojen tallettamisesta säädetään.

Vastaava havaintotietojen tallettamista koskeva säännös sisältyy myös rajavartiolaitoksen henkilötietolain muuttamista koskevaan lakiehdotukseen (2. lakiehdotuksen 7 §:n 3 momentin 4 kohta).

Perustuslakivaliokunta lausunnossaan toteaa, että esityksessä ehdotetuin tavoin tietosisältöjen, käyttötarkoituksen ja säilytysajan osalta rajoitettuna sääntely ei muodostu ongelmalliseksi. Havaintotietojen luonteen vuoksi on kuitenkin tärkeää, että tietojen tallettamisen edellytyksiä tulkitaan suppeasti ja etenkin niin, että havaintotieto voidaan tallettaa vain, jos on epäily rikollisesta toiminnasta. Lisäksi talletettavat tiedot on pyrittävä mahdollisuuksien mukaan tarkasta-

maan ja tietoihin on liitettävä arvio niiden luotettavuudesta ja oikeellisuudesta aina, kun se on mahdollista.

Henkilötietolain (523/1999) mukaan rekisterinpitäjän on muun muassa huolehdittava siitä, ettei virheellisiä, epätäydellisiä tai vanhentuneita henkilötietoja käsitellä. Tietosuojavaltuutella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tiedot käsiteltävistä henkilötiedoista sekä kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuuden valvonnassa. Hallintovaliokunta on arvioinut sitä, tulisiko valvonnan tehokkuuden varmistamiseksi säätää esimerkiksi erillisestä velvoitteesta raportoida vuosittain havaintotietojen käsittelystä tietosuojavaltuutetulle. Ottaen huomioon havaintotietojen lyhyt talletusaika, rekisterinpitäjälle henkilötietolaissa säädetyt velvoitteet, tietosuojaviranomaisten tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus sekä muu laillisuusvalvonta valiokunta katsoo, että havaintotietojen käsittelyn valvonta voidaan toteuttaa asianmukaisesti.

Valiokunta kuitenkin toteaa yleisesti, että lakiin ehdotetut uudet tietoryhmät, kuten myös tietojen sisällön tarkempi määrittäminen tarpeellisuusharkinnan perusteella, edellyttävät lisäpanostusta henkilötietojen käsittelyn valvontaan. Henkilötietojen käsittelyn valvonta sekä tietojen sisällön että tietojen käytön osalta on välttämätöntä. Myös valvonnan tulosten raportointia tulisi tehostaa. Poliisin henkilötietolain kokonaisuudistuksen yhteydessä on mahdollista arvioida näitä kysymyksiä kokonaisvaltaisesti.

3 §. Hallintoasiain tietojärjestelmä. Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on pykälän 1 momentti tarpeen muuttaa. Valiokunta ehdottaa sen lisäämistä lakiehdotukseen.

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten hallintovaliokunta ehdottaa, että pykälän 2 momentista poistetaan sana "kuten" ja muutetaan ilmaisu muotoon "seuraavat tarpeelliset tiedot:".

Hallituksen esityksessä ehdotetaan 3 momenttiin lisättäväksi uusi 9 kohta. Samalla on tarpeen muuttaa hallituksen esitykseen sisällymätön 8

kohta siten, että säännöksen lopussa oleva piste muutetaan puolipisteeksi.

4 §. Epäiltyjen tietojärjestelmä. Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on myös 4 §:n 2 momentin johdantokappale tarpeen muuttaa. Valiokunta ehdottaa sen lisäämistä lakiehdotukseen.

Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten hallintovaliokunta ehdottaa lisäksi, että pykälän 3 momentista poistetaan sana "kuten" ja muutetaan ilmaisu muotoon "seuraavat tarpeelliset tiedot:".

5 §. Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä. Pykälässä säädetään suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä. Saadun selvityksen mukaan pykälän 3 momentissa tarkoitettuja, tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja ovat säännöksessä mainittujen tietojen lisäksi myös henkilön kansalaisuudettomuus ja kotivaltio. Hallintovaliokunta pitää säännöksen täydentämistä asianmukaisena ja ehdottaa, että 3 momenttiin lisätään näitä koskevat maininnat.

Lisäksi hallintovaliokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten, että pykälän 3 momentista poistetaan sana "kuten" ja muutetaan ilmaisu muotoon "seuraavat tarpeelliset tiedot:".

6 §. Poliisin muut henkilörekisterit. 10 §. Arkaluonteisten tietojen käsittely. Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on myös 6 §:n 3 momentti ja 10 §:n 4 momentti tarpeen lisätä lakiin.

11 §. Salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatujen ylimääräisten tietojen käsittely. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatujen ylimääräisten tietojen käsittelystä. Hallituksen esityksessä ehdotetun 11 §:n 1 momentti sisältää säännökset siitä, minne ja millä edellytyksin poliisilaissa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatu ylimääräinen tieto saadaan tallettaa. Pykälän 2 momentti sisältää pakkokeinoissa tarkoitetuilla salaisilla pakkokeinoilla saatujen tietojen osalta

viittauksen pakkokeinolakiin. Valiokunta toteaa, että pykälää on tarpeen muuttaa siten, että siinä otetaan huomioon vuoden 2014 alusta voimaantulevien uuden poliisilain ja uuden pakkokeinolain sääntely.

Ylimääräisestä tiedosta säädetään uuden poliisilain 5 luvun 53 §:ssä. Ylimääräisen tiedon hävittämisestä säädetään uuden poliisilain 5 luvun 55 §:n 2 momentissa. Sen mukaan ylimääräinen tieto voidaan kuitenkin säilyttää ja tallettaa henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa tarkoitettuun rekisteriin, jos tieto koskee 54 §:n 1 momentissa tarkoitettua rikosta taikka jos tieto on tarpeen rikoslain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen rikosten estämiseksi. Tieto, jota ei ole talletettu rekisteriin tai liitetty esitutkinta-aineistoon, on hävitettävä ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun on käynyt ilmeiseksi, ettei tietoa voida käyttää tai sitä ei enää tarvita rikoksen estämisessä tai selvittämisessä.

Vastaavasti pakkokeinoissa tarkoitetuilla salaisilla pakkokeinoilla saadusta ylimääräisestä tiedosta säädetään uuden pakkokeinolain 10 luvun 55 §:ssä ja tällaisen tiedon hävittämisestä sekä tallettamisedellytyksistä 10 luvun 57 §:ssä.

Koska uuden poliisilain 5 luvun 55 §:n 2 momentissa säädetään ylimääräisen tiedon tallettamisedellytyksistä, valiokunta ehdottaa, että käsillä olevasta 11 §:n 1 momentista poistetaan tietojen tallettamisedellytyksiä koskeva sivulause. Näin ollen 1 momenttiin jäävät ainoastaan säännökset siitä, mihin tietojärjestelmiin tai henkilörekisteriin ylimääräinen tieto talletetaan. Tästä säätäminen on tarpeellista sekä poliisilaissa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla saadun ylimääräisen tiedon että pakkokeinoissa tarkoitetuilla salaisilla pakkokeinoilla saadun ylimääräisen tiedon osalta. Valiokunta ehdottaa, että sääntely sisällytetään kummaltakin osin pykälän 1 momenttiin.

Siitä, mihin näitä tietoja saadaan käyttää, säädetään uuden poliisilain 5 luvun 54 §:ssä ja uuden pakkokeinolain 10 luvun 56 §:ssä. Valiokunta katsoo aiheelliseksi, että 11 §:n 2 momenttiin otetaan tätä koskeva informatiivinen säännös.

12 §. *Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely.* Havaintotiedoista ehdotetaan säädettäväksi 2 §:n 3 momentin 11 kohdassa. Valiokunta on 1 momentissa täsmentänyt tätä koskevaa pykäläviittausta ilmaisulla "viimeksi mainitun pykälän".

13 §. *Poliisin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä.* Henkilötietolain 32 §:n 2 momentin (528/2007) mukaan sen, jolle rekisterinpitäjä luovuttaa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla, on ennen tietojen käsitteilyyn ryhtymistä annettava rekisterinpitäjälle asianmukaiset selvitykset ja sitoumukset sekä muutoin riittävät takeet henkilötietojen suojaamisesta pykälän 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Säännös säädettiin luottotietolain (527/2007) yhteydessä, mutta sillä on luottotietojen sääntelyä laajempaakin merkitystä henkilötietojen suojan toteuttamisessa (HE 241/2006 vp). Hallintovaliokunta toteaa, että säännös velvoittaa esimerkiksi poliisia tai rajavartiolaitosta, jos rekisterinpitäjä luovuttaa sille tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla. Samaa asiaa koskevat, voimassa olevaan poliisin henkilötietolain 13 §:n 3 momenttiin ja rajavartiolaitoksen henkilötietolain 28 §:n 3 momenttiin ja 43 §:ään sisältyvät säännökset ovat siten päällekkäisiä henkilötietolain säännöksen kanssa, ja valiokunta pitää perusteltuna niiden poistamista hallituksen esityksessä ehdotetun mukaisesti.

Pykälän 1 momentin 5 ja 6 kohdassa valiokunta on korjannut kirjoitusvirheen.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että 1 momentin 7 kohdassa esiintyvä nimi tullilaitos korvataan nimellä Tulli vuoden 2013 alusta voimaan tulleen Tullin hallinnosta annetun lain (960/2012) mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa valiokunta on korjannut säännösviittauksen koskemaan vain pykälän 1 momenttia.

14 §. *Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen poliisille suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten.* Valiokunta ehdottaa, että pykälän 1 momentin 2 kohdassa esiintyvä nimi tullilaitos korvataan nimellä Tul-

li edellä mainitun Tullin hallinnosta annetun lain mukaisesti.

15 §. *Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen. (Uusi)* Hallituksen esityksen HE 15/2013 vp perusteella poliisin hallinnosta annettua lakia muutettiin muun muassa siten, että Poliisin tekniikkakeskus hallinnollisena poliisiyksikkönä lakkautettiin (laki 503/2013). Lainmuutoksen yhteydessä ei kuitenkaan muutettu poliisin henkilötietolain 15 §:n 1 momenttia. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että lain 15 §:n 1 momentista poistetaan nyt tässä yhteydessä maininta Poliisin tekniikkakeskuksesta.

Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on tarpeen muuttaa myös pykälän 2 momentti.

16 §. *Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen.* Pykälässä säädetään poliisin oikeudesta käyttää poliisin henkilörekisterin tietoja muuhun kuin niiden keräämis- ja tallettamistarkoitukseen. Hallituksen esityksessä ehdotetaan 16 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että tietojärjestelmään sisältyvien tietojen käyttäminen myös laillisuusvalvontaan mainittaisiin nimenomaisena käyttötarkoituksena. Lakiehdotuksen 18 §:n 3 momentissa säädettäisiin vastaavasti poliisiyksikön oikeudesta luovuttaa tietoja toiselle poliisiyksikölle. Vaikka voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa laillisuusvalvonnan jo nykyisin, valiokunta katsoo, että esitetty muutos selkeyttää ja vahvistaa tietojärjestelmän laillisuusvalvontaa säädösten tasolla.

Asiantuntijakuulemisessa on asian käsittelyn loppuvaiheessa tuotu esiin ehdotus 16 §:n muuttamiseksi siten, että laillisuusvalvontaa suorittavalle annettaisiin pääsy tietojärjestelmään teknisen käyttöyhteyden avulla. Valiokunta toteaa, että poliisin rekisterien käytön valvonta on yksi keskeinen laillisuusvalvonnan osa. Toisaalta erityisesti sisäinen laillisuusvalvonta kaipaa tarkempaa yksilöintiä ja täsmentämistä. Valiokunta katsoo, että ehdotus vaatii perusteellista valmistelua, jossa kokonaisvaltaisesti arvioidaan

teknisen käyttöyhteyden tarpeet ja toteutus laillisuusvalvontaa suorittavien eri toimijoiden osalta ja sen pohjalta tehdään tarvittavat perustellut ehdotukset. Tämä on mahdollista yhdistää poliisin henkilötietolain kokonaisuudistukseen tai tarvittaessa suorittaa erillisen valmistelun pohjalta.

Tässä yhteydessä valiokunta lisäksi viittaa syyskuussa 2013 valmistuneeseen työryhmäraporttiin poliisiin kohdistuvasta sisäisestä laillisuusvalvonnasta (sisäasiainministeriön julkaisu 19/2013). Raportti on esiselvitys, joka sisältää kuvauksen poliisin valvonnan nykytilanteesta sekä 24 toimenpidesuositusta sisäistä laillisuusvalvontaa koskevan sääntelyn kehittämiseksi ja sisäisen laillisuusvalvonnan tehostamiseksi. Valiokunta kiirehtii sisäasiainministeriön jatkotoimenpiteitä.

17 §. Tietojen luovuttaminen toiselle poliisiyksikölle tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen. Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on pykälän 1 ja 3 momentti tarpeen muuttaa, ja valiokunta ehdottaa säännösten lisäämistä lakiehdotukseen.

19 §. Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille. Pykälän 1 momentin 7 kohdassa valiokunta on korvannut nimen tullilaitos nimellä Tulli Tullin hallinnosta annetun lain mukaisesti.

Pykälän 1 momentin 15 kohdassa säädetään poliisin oikeudesta luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja muun muassa virkamiehelle, jolla on poliisilain 8 §:ssä säädetty erityiset poliisivaltuudet. Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan rekisterinpitäjä voi erityisestä syystä antaa salassapitosäännösten estämättä 4 §:ssä tarkoitettuun epäiltyjen tietojärjestelmään ja 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin teknisen käyttöyhteyden muun muassa Rikosseuraamuslaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrättyille virkamiehille, joilla on poliisilain 8 §:ssä tarkoitettut erityiset poliisivaltuudet. Kumottavan lain 874/2011 säännösten hu-

mioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on viitaukset poliisilakiin tarpeen täsmentää koskemaan voimassa olevaa poliisilakia. Valiokunta toteaa, että vuoden 2014 alusta voimaan tulevan uuden poliisilain 9 luvun 11 §:n mukaan voimassa olevan poliisilain 8 § ja sen nojalla annetut virkamiehiä koskevat erityiset poliisivaltuudet kumoutuvat kolmen vuoden kuluttua uuden poliisilain voimaantulosta, toisin sanoen 1.1.2017.

Pykälän 3 momentissa on myös tarpeen korvata nimi tullilaitos nimellä Tulli.

22 §. Tietojen poistaminen poliisiasiaintietojärjestelmästä. Hallituksen esityksessä on pyritty selkeyttämään nykyistä tietojen säilyttämisäikää koskevaa sääntelyä. Ehdotettu 22 § sisältää säännökset tietojen poistamisesta poliisiasiaintietojärjestelmästä sekä siihen liittyvistä määräajoista.

Ehdotuksen mukaan tutkinnan ja virka-avun tiedoista tiedot poistetaan 1 momentin 1 kohdan a—c kohdissa mainituissa määräajoissa, jolleivät tiedot tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianosaisen tai poliisin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi ole tarpeen. Selvyyden vuoksi hallintovaliokunta toteaa, että 1 kohdan a kohdassa mainittu määräaika syyttäjälle siirretyn rikosilmoituksen tietojen poistamiselle lasketaan siitä, kun asia on siirretty syyttäjän ratkaistavaksi. Säännöksen sanamuotoa on tarpeen tältä osin tarkentaa.

Pykälän 1 momentin 7 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi tuntomerkitietojen poistamisesta poliisiasiaintietojärjestelmästä. Tuntomerkitietoihin tallennetaan lakiehdotuksen 2 §:n 3 momentin 7 kohdan mukaisesti myös henkilöstä otetut DNA-tunnisteet. Voimassa olevan lain 22 §:n 2 momentin mukaan säilytetyt näytteet tuhoataan samalla, kun niitä vastaavat DNA-tunnisteet poistetaan. Hallituksen esitykseen ei kuitenkaan sisälly mainittua säännöstä eikä myöskään mainintaa sen kumoamisesta. Asiatyhteyden vuoksi valiokunta pitää säännöstä edelleen tarpeellisena ja ehdottaa, että säännös lisätään tuntomerkitietojen poistamista koskevan 22 §:n 1 momentin 7 kohdan yhteyteen. Mainitun

7 kohdan monipolvisen rakenteen vuoksi valiokunta ehdottaa, että näytteitä koskeva erillinen säännös sijoitetaan 7 kohdan c kohdan loppuun.

Pykälän 1 momentin 11 kohdasta valiokunta on poistanut sanan "edellä" tarpeettomana.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi velvollisuus tutkia 1 momentin 1 kohdassa ja 3—6 kohdassa tarkoitettujen tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarpeellisuuden tarkastamisesta ja siitä, että tietojen tarkastamisesta tehdään merkintä. Jos tarkastamisesta todetaan, että tarvetta tietojen säilyttämiselle ei enää ole, tiedot on 1 momentin nojalla poistettava.

Tarkastamisvelvollisuuden tarkoituksena on varmistaa se, ettei järjestelmissä säilytetä tarpeettomia tietoja. Hallintovaliokunta pitää säännöstä tärkeänä ja perusteltuna ja korostaa, että poikkeusta säilytysajoista on syytä tulkita suppeasti. Perustuslakivaliokunnalla ei ole ollut ehdotetusta säännöksestä huomauttamista.

Hallintovaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota säännöksessä mainittuihin 1 momentin 3 ja 6 kohtaan. Mainittu 3 kohta koskee kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien tunnistamiseksi tarpeellisia tietoja. Ne poistetaan viiden vuoden kuluttua kadonneen henkilön löytämisestä tai tuntemattoman vainajan tunnistamisesta. Momentin 6 kohta koskee henkilön oman turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden kannalta välttämättömiä tietoja. Nämä tiedot poistetaan viimeistään viiden vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta. Valiokunta katsoo, että mainittuihin säännöksiin ei sisälly samanlaista tarpeellisuusharkintaa tietojen edelleen säilyttämisen suhteen kuin on 1 momentin 1 kohdassa tai 4 ja 5 kohdassa. Näin ollen 4 momentissa olevalla viittauksella 1 momentin 3 ja 6 kohtaan ei valiokunnan käsityksen mukaan ole vastaavaa tarvetta, ja valiokunta ehdottaa niiden poistamista viittauksesta. Valiokunta kuitenkin tähdentää sitä yleistä henkilötietojen käsittelyyn liittyvää periaatetta, että järjestelmissä ei tule säilyttää tarpeettomia tietoja.

26 §. *Tietojen poistaminen muista rekistereistä. (Uusi)* Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi käsiteltävänä olevassa lakiehdotuksessa on lain 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti tarpeen muuttava.

30 §. *Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tietojen luovuttamisesta Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle. Pykälän 5 momentti sisältää yleisen takaisinottosopimuksia koskevan säännöksen. Sen mukaan poliisi voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilörekistereinsä tietoja takaisinottosopimuksissa tarkoitettuille toimivaltaisille viranomaisille sopimuksissa tarkoitettuja tehtäviä varten. Valiokunta toteaa säännöksen olevan tarpeellinen sen vuoksi, että takaisinottosopimuksissa tarkoitettut viranomaiset voivat olla myös muita kuin poliisiviranomaisia, joille poliisilla ei voimassa olevien kansainvälistä yhteistyötä koskevien säännösten perusteella ole oikeutta luovuttaa tietoja. Valiokunta ehdottaa säännöksiä kuitenkin täsmennettäväksi siten, että sana "sopimus" korvataan ilmaisulla "kansainvälinen velvoite", joka termillä kattaa sekä sopimuksen että sopimukseen mahdollisesti liittyvän pöytäkirjan.

6 a luku. Schengenin tietojärjestelmä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että poliisin henkilötietolakiin lisättäisiin uusi 6 a luku. Säädösteknisesti uuden 6 a luvun lisääminen viittaa siihen, että lakiin lisättäisiin myös kokonaan uudet pykälät. Tästä ei esityksessä kuitenkaan ole kysymys, vaan voimassa olevan lain 6 lukuun sisältyvät säännökset on ollut tarkoitus ryhmitellä uudelleen siten, että esitetyn 6 a luvun otsikon alle koottaisiin Schengenin tietojärjestelmää koskevat säännökset tarvittavin muutoksin ja täydennyksin. Sinänsä säännökset voisivat sisältönsä puolesta hyvin sisältyä omaan lukuunsa. Kuitenkin sen sijaan, että esitettyyn 6 a lukuun sisältyvät pykälät muutettaisiin ns. a-pykäliksi, valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena ja sääntelyn selkeyden kannalta perusteltuna, että 6 a luvun otsikko muutetaan samannimiseksi väliot-

sikoksi, vaikkakaan voimassa olevassa poliisin henkilötietolaissa ei muualla käytetä väliotsikointia. Valiokunta tähdentää, että poliisin henkilötietolain kokonaisuudistuksen yhteydessä on syytä arvioida muiden seikkojen ohella myös säädöksen rakenteeseen liittyviä kysymyksiä.

32 §. Määritelmät. Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II -järjestelmä) säädöspohjan muodostavat toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1987/2006 ja neuvoston päätös 2007/533/YOS sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1986/2006 ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden yksiköiden pääsyn sallimisesta toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään. Säädökset ovat tulleet voimaan vuonna 2007.

Edellä mainitusta syystä 32 §:ään sisältyvät määritelmät ja säädösviittaukset on tarpeen muuttaa vastaamaan uutta säädöspohjaa. Pykälä on selkeyden vuoksi kirjoitettu kokonaan uudelleen.

33 §. Schengenin tietojärjestelmän kansallinen järjestelmä. SIS II -järjestelmä muodostuu Strasbourgissa olevasta keskusjärjestelmästä sekä jäsenvaltioiden kansallisista järjestelmistä. Edellä 32 §:ssä mainittujen EU-säädösten mukaan säädöspohjaa aletaan soveltaa päivästä, jonka neuvosto päättää sen jälkeen, kun tietyt reunaehdot on täytetty. Oikeus- ja sisäasiainneuvosto on kokouksessaan 7.3.2013 päättänyt asetusten ja päätöksen soveltamisesta ja siten SIS II -järjestelmän käyttöönotosta 9.4.2013 alkaen. Kansallisen SIS II -järjestelmän käyttöönotto ei edellytä erillistä päätöstä jäsenvaltioissa.

Valiokunta on muuttanut pykälään sisältyvät säädösviittaukset viittauksiksi Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjaan, joka on määritelty 32 §:ssä, ja täsmentänyt 1 momentin sanamuotoa uuden säädöspohjan mukaisesti.

Koska hallituksen esitystä valmisteltaessa ei ole ollut tiedossa SIS II -järjestelmän käyttöönoton aikataulu, on esitettyyn 33 §:ään sisällytet-

ty 3 *momentti*, jonka mukaan kansallisen järjestelmän käyttöönotosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Koska SIS-järjestelmä on otettu käyttöön 9.4.2013 ja säännös on käynyt siten tarpeettomaksi, valiokunta ehdottaa, että 3 momentti poistetaan.

34 §. Toimivaltaisten Schengen-viranomaisten oikeus saada tietoja Schengenin tietojärjestelmästä. Valiokunta on muuttanut säädösviittauksen viittaukseksi Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjaan.

35 §. Tietojen luovuttaminen Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä. Valiokunta on muuttanut pykälään sisältyvän säädösviittauksen viittaukseksi Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjaan. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että pykälän viimeinen virke tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona erotetaan selkeyden vuoksi uudeksi 2 *momentiksi*.

36 §. Tietojen luovuttaminen Schengen-valtiolle ja Schengenin tietojärjestelmään. **37 §. Tietojen poistaminen Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä.** Valiokunta on muuttanut pykälään sisältyvät säädösviittaukset viittauksiksi Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjaan, ja täsmentänyt muotoiluja uutta säädöspohjaa vastaavalla tavalla.

6 b luku. Kansainväliseen poliisiyhteistyöhön liittyvän henkilötietojen käsittelyn muita erityissäännöksiä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että poliisin henkilötietolakiin lisättäisiin myös uusi *6 b luku*. Edellä 6 a luvun yhteydessä mainituista syistä valiokunta ehdottaa, että 6 b luvun otsikko muutetaan samannimiseksi väliotsikoksi. Ratkaisu on siten johdonmukainen 6 a luvun kohdalla ehdotetun muutoksen kanssa.

40 §. Prümin sopimukseen perustuva tietojen käsittely. Valiokunta on korjannut pykälään sisältyvän, määritelmää tarkoittavan merkinnän kan-

sainvälisten sopimusten yhteydessä käytettyyn tavanmukaiseen muotoon.

43 §. Informointi tietojen käsittelystä. (Uusi)

Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi käsiteltävänä olevassa lakiehdotuksessa on myös lain 43 § tarpeen muuttaa ja valiokunta ehdottaa sen lisäämistä lakiehdotukseen.

45 §. Tarkastusoikeuden rajoittaminen. Valiokunta on tehnyt pykälän 1 momentin 5 kohtaan kielellisen korjauksen.

47 §. Tarkastusoikeuden toteuttaminen Schengenin tietojärjestelmän teknisen tuen yksikön ylläpitämän tiedoston tietoihin. (Uusi) Kumottavan lain 874/2011 säännösten huomioon ottamiseksi nyt ehdotetussa laissa on voimassa olevan lain 47 § myös tarpeen muuttaa.

Johtolause. Hallituksen esityksessä ehdotetun lain johtolauseeseen tehtävien korjausten ja valiokunnan lakiehdotukseen ehdottamien muutosten vuoksi johtolauseetta on muutettava.

2. Laki henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta

7 §. Tutkinta- ja virka-apurekisteri. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten hallintovaliokunta ehdottaa, että pykälän 2 momentista poistetaan sana "kuten" ja muutetaan ilmaisu muotoon "seuraavat tarpeelliset tiedot:". Lisäksi valiokunta on selkeyden vuoksi lisännyt momenttiin sanan "henkilön" ja tehnyt säännökseen kielellisen korjauksen.

Edellä 1. lakiehdotuksen 2 §:n 3 momentin yhteydessä mainituista säännöksen tarkkarajaisuuteen liittyvistä syistä valiokunta ehdottaa, että käsillä olevan pykälän 3 momentin 1 kohdan a alakohdassa olevaan ilmaisuun "tieto syytäjän ratkaisusta sekä tuomioistuinten ratkaisuista" tehdään vastaava täsmennys kuin 1. lakiehdotuksen 2 §:n 3 momentissa.

Lisäksi lakiehdotuksen yhteensovittamiseksi hallituksen esityksessä HE 92/2013 vp ehdote-

tun 2. lakiehdotuksen kanssa valiokunta ehdottaa, että 3 momentin 2 kohta poistetaan, minkä seurauksena momentin 3 ja 4 kohdasta tulee 2 ja 3 kohta.

8 §. Poliisiasiain tietojärjestelmän käyttäminen rajavartiolaitoksen tehtävissä. 10 §. Poliisin hallintoasiain tietojärjestelmän käyttäminen rajavartiolaitoksen tehtävissä. Lakiehdotuksen yhteensovittamiseksi hallituksen esityksessä HE 92/2013 vp ehdotetun 2. lakiehdotuksen kanssa valiokunta ehdottaa, että 8 ja 10 § poistetaan.

9 §. Lupa- ja valvonta-asioiden rekisteri. 11 §. Rikoksista epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteri. 12 §. Turvallisuustietorekisteri. Perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten hallintovaliokunta ehdottaa, että 9 §:n 2 momentista, 11 §:n 2 momentista ja 12 §:n 2 momentista poistetaan sana "kuten" ja muutetaan ilmaisut muotoon "seuraavat tarpeelliset tiedot:".

13 §. Turvallisuustietorekisterin käyttöoikeus. Valiokunta ehdottaa, että 13 §:n 2 momentissa esiintyvä nimi tullilaitos korvataan nimellä Tulli Tullin hallinnosta annetun lain (960/2012) mukaisesti.

15 §. Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely. Pykälän 1 momentissa tulee havaintotietoja koskeva säännösviittaus muuttaa viittaukseksi 7 §:n 3 momentin 3 kohtaan valiokunnan edellä ehdottaman muutoksen vuoksi.

22 §. Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä. Valiokunta ehdottaa, että 22 §:n 1 momentin 14 kohdassa esiintyvä nimi tullilaitos korvataan nimellä Tulli.

Lakiehdotuksen yhteensovittamiseksi hallituksen esityksessä HE 92/2013 vp ehdotetun 2. lakiehdotuksen kanssa valiokunta ehdottaa, että 1 momentin 21 kohta poistetaan.

25 §. Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 3 momentissa havaintotietoja koskeva säännösviittaus muute-

taan viittaukseksi 7 §:n 3 momentin 3 kohtaan valiokunnan edellä ehdottaman muutoksen vuoksi.

28 §. Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille. Pykälän 1 momentin 9 kohdassa sekä 2 momentissa valiokunta ehdottaa, että nimi tulilaitos korvataan nimellä Tulli.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että 2 momenttiin sisältyvä viittaus voimassa olevan poliisilain 8 §:ään täsmennetään vastaavalla tavalla ja samasta syystä kuin 1. lakiehdotuksen 19 §:n 1 momentin 15 kohdassa. Voimassa olevan poliisilain 8 § ja sen nojalla annetut virkamiehiä koskevat erityiset poliisivaltuudet kumoutuvat uuden poliisilain 9 luvun 11 §:n mukaisesti 1.1.2017.

Pykälän 3 momentissa tulee havaintotietoja koskeva säännösviittaus muuttaa viittaukseksi 7 §:n 3 momentin 3 kohtaan valiokunnan edellä ehdottaman muutoksen vuoksi.

31 §. Tietojen poistaminen tutkinta- ja virkapurekisteristä sekä poliisiasian tietojärjestelmästä. Lakiehdotuksen yhteensovittamiseksi hallituksen esityksessä HE 92/2013 vp ehdotetun 2. lakiehdotuksen kanssa valiokunta ehdottaa, että 31 § poistetaan.

4 luku. Tietojen poistaminen ja arkistointi (Uusi)

4 a luku. Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä säännöksiä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että rajavartiolaitoksen henkilötietolakiin lisättäisiin uusi 4 a luku, joka sisältäisi kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä säännöksiä. Uuden 4 a luvun lisääminen viittaa säädösteknisesti siihen, että lakiin myös lisättäisiin näiltä osin kokonaan uudet pykälät. Tästä esityksessä ei kuitenkaan ole kysymys.

Voimassa oleva rajavartiolaitoksen henkilötietolain 4 luku tietojen poistamisesta ja arkistoinnista sisältää myös säännöksiä tietojen luovuttamisesta Euroopan unionin alueella ja

muualle ulkomaille sekä säännökset rekisteröidyn tarkastusoikeudesta. Valiokunnan näkemyksen mukaan esityksen tarkoituksena onkin lähinnä ollut pykälien ryhmittely uusien otsikoiden alle sääntelyn selkeyttämiseksi. Sisältönsä puolesta säännökset olisivatkin perusteltua sisällyttää omiin lukuihinsa. Kuitenkin sen sijaan, että esitettyyn 4 a lukuun sisältyvät pykälät muutettaisiin ns. a-pykäliksi, valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että 4 a luvun otsikko muutetaan samannimiseksi väliotsikoksi. Vaikka voimassa olevaan lakiin ei muualla sisälly väliotsikoita, on niiden käyttäminen tässä yhteydessä sääntelyn selkeyttämisen kannalta perusteltua.

Koska lain 4 luku sisältää hyvin monentyyppistä sääntelyä, valiokunta pitää selkeyden vuoksi aiheellisena, että tässä yhteydessä muutetaan myös 4 luvun otsikkoa niin, että otsikko vastaa paremmin luvun sisältöä.

Lisäksi valiokunta ehdottaa, että 4 lukuun lisätään havainnollisuuden vuoksi 30 §:n edelle uusi väliotsikko, jonka alle sijoittuvat voimassa olevat säännökset tietojen poistamisesta ja arkistoinnista.

Poliisin henkilötietolain kokonaisuudistuksen yhteydessä on tarkoitus tarkistaa myös rajavartiolaitoksen henkilötietolakia. Siinä yhteydessä tarkasteltavaksi tulevat muiden seikkojen ohella myös säädöksen rakennetta koskevat kysymykset.

38 §. Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella ja Euroopan talousalueella. Pykälän 4 momentissa tulee havaintotietoja koskeva säännösviittaus muuttaa viittaukseksi 7 §:n 3 momentin 3 kohtaan valiokunnan edellä ehdottaman muutoksen vuoksi.

39 §. Tietojen muu luovuttaminen ulkomaille. Pykälän 1 momentin 4 kohta sisältää yleisen takaisinottosopimuksia koskevan säännöksen. Valiokunta toteaa säännöksen olevan tarpeellinen vastaavista syistä kuin poliisia koskeva 1. lakiehdotuksen 30 §:n 5 momentti. Myös käsillä olevan 1 momentin 4 kohtaa on paikallaan täsmentää siten, että sana "sopimus" korvataan ilmaisulla "kansainvälinen velvoite", joka termi-

nä kattaa sekä sopimuksen että sopimukseen mahdollisesti liittyvän pöytäkirjan.

4 b luku. Rekisteröidyn oikeudet

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös, että rajavartiolaitoksen henkilötietolakiin lisättäisiin uusi *4 b luku*. Edellä 4 a luvun yhteydessä mainituista syistä valiokunta ehdottaa, että esitetty 4 b luvun otsikko muutetaan samannimiseksi väliotsikoksi. Ratkaisu on siten johdonmukainen 4 a luvun kohdalla ehdotetun muutoksen kanssa.

42 §. Tarkastusoikeuden rajoittaminen. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa havaintotietoja koskeva säännösviittaus on tarpeen muuttaa viittaukseksi 7 §:n 3 momentin 3 kohtaan valiokunnan edellä ehdottaman muutoksen vuoksi.

Johtolause. Valiokunnan lakiehdotukseen ehdottamien muutosten vuoksi myös johtolauseetta on muutettava.

3. Laki Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puittepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puittepäätöksen soveltamisesta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

3 §. Tiedon ja tiedustelutiedon määritelmä. (Uusi) Voimassa olevan lain 3 §:n 4 kohdassa viitataan poliisilain (493/1995) 35, 36 ja 36 a §:ään. Valiokunta ehdottaa, että tässä yhteydessä muutetaan mainittu viittaus koskemaan uuden poliisilain vastaavia säännöksiä. Samalla on tarpeen korvata säännöksessä esiintyvä nimi tullilaitos nimellä Tulli.

Johtolause ja lain nimike. Valiokunnan ehdottaman muutoksen seurauksena myös lain johtolause ja nimikettä on muutettava.

4. Laki arpajaislain muuttamisesta

42 a §. Arpajaisten valvontatiedosto. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että arpajaislakiin (1047/2001) lisätään uusi 42 a §, joka sisältää säännökset arpajaisten valvontatiedostosta. Koska voimassa olevaan arpajaislakiin on jo lailla 575/2011 lisätty toisensisältöinen 42 a §, valiokunta ehdottaa, että arpajaisten valvontatiedostosta säädetään lakiin lisättävässä uudessa 42 b §:ssä.

Johtolause. Valiokunnan ehdotuksesta seuraa, että myös lain johtolauseetta tulee muuttaa.

6. Laki Venäjän ja EU:n väliseen takaisinotto sopimukseen liittyvän pöytäkirjan täytäntöönpanolain muuttaminen (Uusi 6. lakiehdotus)

Eduskunta hyväksyi 16.10.2012 lain Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä tehdyn takaisinottoa koskevan sopimuksen toteuttamismenettelyistä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyn täytäntöönpanopöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (946/2012). Laki on tullut voimaan 11.3.2013. Pöytäkirjan täytäntöön panemiseksi voimaansaattamislakiin oli tarpeen lisätä aineellinen säännös (2 §), jonka perusteella rajavartiolaitos ja poliisi saavat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilörekisterinsä tietoja pöytäkirjassa nimetyille Venäjän federaation toimivaltaisille viranomaisille pöytäkirjassa mainittuja tehtäviä varten.

Poliisin henkilötietolakiin (1. lakiehdotuksen 30 §:n 5 momentti) ja rajavartiolaitoksen henkilötietolakiin (2. lakiehdotuksen 39 §:n 1 momentin 4 kohta) ehdotetun yleisen takaisinottosopimuksia koskevan säännöksen seurauksena Venäjän kanssa tehdyn täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaattamislain 2 § tulee tarpeettomaksi. Päällekkäisen lainsäädännön välttämiseksi valiokunta ehdottaa, että täytäntöönpanopöytäkirjan voimaansaattamislain 2 § kumotaan (uusi 6. lakiehdotus).

7. Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta (Uusi 7. lakiehdotus)

Edellä yleisperusteluissa mainituista syistä hallintovaliokunta ehdottaa, että laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta (874/2011) kumotaan (uusi 7. lakiehdotus).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että 5. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1.—4. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uusi 6. ja 7. lakiehdotus (Valiokunnan uudet lakiehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 46 ja 47 a §, *sellaisena* kuin niistä on 47 a § laissa 594/2005,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 §, 3 §:n 1 ja 2 momentti sekä 3 momentin johdantokappale ja 1 ja 8 kohta, 4 §:n 2 momentin johdantokappale sekä 3 ja 4 momentti, 5 §:n 3 momentti, 6—8 §, 10 §:n 2—4 momentti, 11—14 §, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 16 ja 16 a §, 17 §:n 1 momentti, 2 momentin 2 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 18 ja 19 §, 20 §:n 1 momentti, 22 §, 23 §:n 1 momentti, 25 §, 26 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 27, 30 ja 31 §, 6 luku, 43 §, 45 §:n 1 momentti ja 47 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laeissa 529/2005 ja 851/2006, 3 §:n 3 momentin johdantokappale ja 1 ja 8 kohta laissa 457/2009, 4 §:n 4 momentti laissa 529/2005, 6 § ja 45 §:n 1 momentti osaksi laissa 529/2005, 7 ja 8 § sekä 15 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1424/2009, 13 § osaksi laeissa 523/2004, 981/2007, 1424/2009 ja 402/2010, 14 § laeissa 594/2005, 256/2006, 538/2006 ja 1424/2009, 16 § osaksi laissa 457/2009, 16 a § laissa 457/2009, 19 § osaksi laeissa 529/2005, 594/2005, (poist.) 256/2006 (poist.) 538/2006, 981/2007, 457/2009, 1424/2009 ja 1240/2011, 22 § osaksi laeissa 529/2005 ja 851/2006, 23 §:n 1 momentti osaksi laeissa 672/2006 ja (poist.) 457/2009 ja 27 § osaksi laissa 280/2007, sekä

lisätään 3 §:n 3 momenttiin, *sellaisena* kuin se on laissa 457/2009, *uusi* 9 kohta, lakiin uusi 19 a ja 19 b § sekä 32 §:n ja 38 §:n edelle *uusi* väliotsikko seuraavasti:

1 § (Uusi)

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn ja muuhun henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilörekisteri tai sen osa. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) siltä osin kuin tässä laissa tai muussa laissa ei toisin säädetä.

— — — — —

2 §

Poliisiasiain tietojärjestelmä

Poliisiasiain tietojärjestelmä on poliisin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Poliisiasiain tietojärjestelmä voi sisältää henkilöistä tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. (Uusi 1 mom.)

Tietojärjestelmään saadaan tallettaa rikoksesta epäillyn tai esitutkinnan, poliisitutkinnan, poliisin toimenpiteen taikka pakkokeinon kohteena olevan henkilön, ilmoittajan, todistajan tai asianomistajana esiintyvän tai muutoin asiaan liittyvän henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi ja tietojen hakemiseksi esitutkintalaissa (805/2011) tarkoitettussa esitutkinnaissa, poliisilaissa tarkoitettussa poliisitutkinnaissa, poliisin toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain (806/2011) soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja (tutkinna ja virka-avun tiedot) seuraavasti:

a) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtuma-aika ja -paikka, ilmoitusaika, rikos- ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva yksikkö, tutkijat, tutkinna tila, poliisin asian päättämiseksi tekemät päätökset, tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta;

(b—d kohta kuten HE)

(2 kohta kuten HE)

3) kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien tunnistamiseksi tarpeellisia tietoja, mukaan lukien valokuvat, sormenjäljet, hammaskaaviot, DNA-tunnisteet sekä tiedot proteeseista ja lääketieteellisistä jälkiä jättäneistä toimenpiteistä sekä ilmoituksen tunnistetiedot. Kadonneiksi ilmoitettujen henkilöiden löytämiseksi ja tunnistamattomina löytyneiden vainajien tunnistamiseksi tarpeellisia lähisukulaisten tietoja voidaan tallettaa vain asianomaisen henkilön suostumuksella (tunnistettavien tiedot);

(4 ja 5 kohta kuten HE)

6) toimenpiteen kohteena olevan henkilön oman turvallisuuden tai viranomaisen työturvallisuuden turvaamiseksi välttämättömät tiedot henkilön terveydentilan ja sen seurannan taikka hänen sairautensa hoidon kannalta, tiedot kohteen tai henkilön vaarallisuudesta tai arvaamattomuudesta sekä tiedot, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan rikollista tekoa, rangais-

tusta tai muuta rikoksen seuraamusta (*poist.*) (*turvallisuustiedot*);

7) rikoksesta epäiltyjen henkilöiden tunnistamiseksi, rikoksen selvittämiseksi ja rikoksentehtävien rekisteröimiseksi rikoksesta epäillyistä tai tuomituista henkilöistä sekä rikokseen liittyvän tuntemattoman tekijän pakkokeinolain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut henkilötuntemerkit ja mainitun luvun 4 §:ssä tarkoitetut DNA-tunnisteet, henkilöä koskevat tekniset kuva- ja äänitallenteet ja henkilön jalkineenjäljet, epäilyn kohteena olevaan rikokseen liittyviä tietoja sekä rekisteröintiä ja henkilön luokitusta koskevia tietoja (*tuntemerkitiedot*);

(10 kohta kuten HE)

9) tiedot rikoksen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi tietolähteenä käytetystä poliisilain 5 luvun 40 §:ssä tarkoitetusta henkilöstä sekä tietolähteen käytöstä ja valvonnasta (*tietolähtetiedot*);

(10 ja 11 kohta kuten HE)

3 §

Hallintoasiain tietojärjestelmä

Hallintoasiain tietojärjestelmä on poliisin valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä henkilörekisteri. Hallintoasiain tietojärjestelmä voi sisältää henkilöistä tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. (Uusi 1 mom.)

Tietojärjestelmään saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja kansallisuus, matkus-

tusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

(1 kohta kuten HE)

8) rahankeräyslaissa (255/2006) säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot lupahakemuksista, luvista, lupien peruuttamisista, varoituksista ja tilityksistä sekä luvan hakijoista ja saajista, rahankeräyksen käytännön toimeenpanijoista ja näiden vastuuhenkilöistä sekä tarkastustoimenpiteistä (*rahankeräysten valvontatiedot*); (*Uusi 8 kohta*)

(9 kohta kuten HE)

4 §

Epäiltyjen tietojärjestelmä

Epäiltyjen tietojärjestelmä voi sisältää poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja rikostiedustelu-, tarkkailu- ja havaintotietoja henkilöistä, joiden on syytä epäillä: (Uusi 2 momentin johdantokappale)

Henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista saadaan tallettaa tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvatallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

(4 mom. kuten HE)

5 §

Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä

Henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista saadaan tallettaa tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansallisuus, kansalaisuudettomuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvatallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, matkustusasiakirjan tiedot sekä muut maahantuloon ja rajanylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot.

6 §

Poliisin muut henkilörekisterit

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustettuihin poliisin henkilörekistereihin saa kerätä ja tallettaa vain kyseisten tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja. Poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustettuihin poliisin henkilörekistereihin saa tallettaa vain kyseisten tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja. (Uusi 3 mom.)

7 ja 8 §
(Kuten HE)

10 §

Arkaluonteisten tietojen käsittely

(2 ja 3 mom. kuten HE)

DNA-tunnisteen tallettamista koskevista rajoituksista säädetään pakkokeinolain 9 luvun 4 §:ssä. (Uusi 4 mom.)

11 §

Salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatujen ylimääräisten tietojen käsittely

Poliisilain 5 luvussa tarkoitetuilla salaisilla tiedonhankintakeinoilla saatu ylimääräinen tieto samoin kuin pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetuilla salaisilla pakkokeinoilla saatu ylimääräinen tieto saadaan tallettaa 2, 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuihin tietojärjestelmiin tai 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun henkilörekisteriin (poist.).

Ylimääräisen tiedon käyttämisestä säädetään poliisilain 5 luvun 54 §:ssä ja salaisilla pakkokeinoilla saadun ylimääräisen tiedon käyttämisestä pakkokeinolain 10 luvun 56 §:ssä.

12 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Poliisin yksittäisen tehtävän suorittamisen yhteydessä saatuja, poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tietoja, jotka eivät liity kyseiseen tai muuhun jo suoritettavana olevaan tehtävään, saa kerätä ja tallettaa vain 2 §:ssä tarkoitettuun henkilörekisteriin viimeksi mainitun pykälän 3 momentin 11 kohdassa tarkoitettuna havaintotietona, 4, 5 ja 33 §:ssä tarkoitettuun henkilörekisteriin sekä tilapäiseksi tarkoitettuun 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun henkilörekisteriin mainituissa lainkohdissa säädettyin edellytyksin.

(2 mom. kuten HE)

13 §

Poliisin oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Poliisilla on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamis-

ta ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäynnösten estämättä teknisen käytöyhteyden avulla tai tietojoukkona tarpeellisia tietoja rekistereistä siten kuin asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, seuraavasti:

(1—4 kohta kuten HE)

5) *sakon* täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002) tarkoitetusta sakkorekisteristä sen 50 §:ssä mainittuihin tarkoituksiin rikokseen ja rikosoikeudelliseen seuraamukseen liittyviä tietoja sekä lupa-asioiden käsittelyä varten, rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitetusta rikosrekisteristä sen 4 ja 4 a §:ssä mainittuihin tarkoituksiin henkilöä koskevia tietoja ja oikeushallinnon viranomaisilta tieto niiden etsintäkuuluttamista henkilöistä, oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetussa laissa (372/2010) tarkoitetusta ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmästä tietoja rikosasioissa annetuista ratkaisuista ja niiden lainvoimaisuudesta sekä diaari- ja asianhallintatietojen valtakunnallisesta käsittelyjärjestelmästä tietoja syyttäjäviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä olevista tai olleista rikosasioista, jos tällainen tieto on saatavissa;

6) *Patentti- ja rekisterihallituksen* kaupparekisteristä tiedot elinkeinonharjoittajia koskevista ilmoituksista ja tiedonannoista rikosten estämisestä, paljastamisesta ja selvittämisestä varten;

7) rajavartiolaitoksen ja *Tullin* henkilörekistereistä poliisiin tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty ja talletettu, sekä muuhun tarkoitukseen 16 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa;

(8 ja 9 kohta kuten HE)

10) vesikulkuneuvorekisteristä annetussa laissa (976/2006) tarkoitetusta vesikulkuneuvorekisteristä sekä Ahvenanmaan huvivenerekisteristä veneitä ja niiden omistajia ja haltijoita koskevat tarpeelliset tiedot poliisilain 1 luvun 1 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi ja eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetussa laissa (485/2004) tarkoitettua tehtävää sekä ulkomaalaislain (301/2004) 179 §:ssä tarkoitettua liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määräämistä varten;

11) teleyritykseltä pakkokeinolain 10 luvun 6—8 §:ssä, poliisilain 5 luvun 8 ja 9 §:ssä sekä sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 35 ja 36 §:ssä tarkoitettuja tietoja;

(12—15 kohta kuten HE)

Poliisilla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot maksutta, ellei laissa toisin säädetä.

(3 mom. kuten HE)

14 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen poliisille suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten

Poliisin henkilörekistereihin voivat, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, suoraikäyttöisesti tallettamalla tai tietojoukkona tallettamista varten luovuttaa:

(1 kohta kuten HE)

2) *Tulli* ja sotilasviranomaiset etsintäkuuluttamia henkilöitä koskevia tietoja sekä *Tulli* ulkomaalaisten tunnistamistietoja ja rikosten ennalta estämiseksi ja selvittämiseksi tarpeellisia tietoja;

(3 kohta kuten HE)

4) rajavartiolaitos 2 §:ssä tarkoitettuja tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sellaisten tehtävien suorittamiseksi, jotka rajavartiolaissa (578/2005) tai muualla laissa säädetään rajavartiolaitokselle, sekä 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sellaisten tehtävien suorittamiseksi, jotka rajavartiolaissa tai muualla laissa säädetään rajavartiolaitokselle;

(5—7 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

15 § (*Uusi*)

Tietojen käyttäminen tietojen keräämis- ja tallettämistarkoitusta vastaavaan tarkoitukseen

Poliisin valtakunnalliseen käyttöön perustettu henkilörekisteri on poliisiyksiköiden käytössä lukuun ottamatta Poliisiammattikorkeakou-

lua (*poist.*). Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustettu henkilörekisteri on vain niiden poliisiyksiköiden käytössä, joiden käyttöön se on perustettu.

Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilla on oikeus käyttää poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun henkilörekisterin tietoja, jos tiedot ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

16 ja 16 a §
(Kuten HE)

17 §

Tietojen luovuttaminen toiselle poliisiyksikölle tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

Poliisiyksikkö saa luovuttaa toiselle poliisiyksikölle poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi poliisin valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun henkilörekisterin tietoja, jos ne ovat tarpeen kyseisten tehtävien suorittamiseksi. (Uusi 1 mom.)

(2 mom. kuten HE)

Poliisiyksikkö saa luovuttaa toiselle poliisiyksikölle poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi valtakunnallista käyttöä suppeampaan käyttöön perustetun henkilörekisterin tietoja, jos ne ovat tarpeen sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu. (Uusi 3 mom.)

(4 mom. kuten HE)

18 §
(Kuten HE)

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen, seuraavasti:

(1—6 kohta kuten HE)

7) *Tullille tullivalvontaa, tullirikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 16 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa sekä haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten;*

(8—14 kohta kuten HE)

15) *poliisilain 1 luvun 1 §:sä säädettyjen tehtävien suorittamiseksi virkamiehelle, jolla on poliisilain (493/1995) 8 §:ssä, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, säädetyt erityiset poliisivaltuudet, tai joka toimii ulkomailla Suomen sijoitamana poliisin yhdyshenkilön tehtävissä; tietojen luovuttamisesta on voimassa, mitä tämän lain 17 §:n 1—3 momentissa ja 18 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään;*

(16—19 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

Rekisterinpitäjä voi erityisestä syystä antaa salassapitosäännösten estämättä 4 §:ssä tarkoitettuun epäiltyjen tietojärjestelmään ja 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin teknisen käyttöyhteyden puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen ja Tullin rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, (*poist.*) Rikosseuraamuslaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, joilla on *poliisilain* (493/1995) 8 §:ssä, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, säädetyt erityiset poliisivaltuudet, sekä ulkoasiainministeriön palveluksessa olevalle poliisin yhdyshenkilölle.

(4 ja 5 mom. kuten HE)

19 a §

Tietojen luovuttaminen yleisölle

Poliisi saa luovuttaa yleisen tietoverkon välityksellä yleisön tietoon saattamiseksi ja yleisöviuhjeiden saamiseksi 2 §:n 3 momentin 8 kohdassa tarkoitettuja tietoja, jos se on olennaisen tärkeää poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi, eikä tietojen luovuttaminen ole vastoin rekisteröidyn oikeutettua etua. Toiselta viranomaiselta saatuja tietoja saa luovuttaa vain tiedot luovuttaneen viranomaisen suostumuksella.

19 b ja 20 §
(Kuten HE)

22 §

Tietojen poistaminen poliisiasian tietojärjestelmästä

Poliisiasian tietojärjestelmästä tiedot poistetaan seuraavasti:

1) tutkinnan ja virka-avun tiedoista poistetaan, jolleivät ne tutkinnallisen tai valvonnallisen syyn vuoksi tai rekisteröidyn, muun asianosaisen tai poliisin henkilöstöön kuuluvan oikeuksien turvaamiseksi ole tarpeen:

a) syyttäjälle ratkaistavaksi siirretyn rikosilmoituksen tiedot viiden vuoden kuluttua rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, kun ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata sakkoo; kymmenen vuoden kuluttua tiedot rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, kun ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata enintään viiden vuoden vankeusrangaistus; kahdenkymmenen vuoden kuluttua tiedot rikosilmoituksen siirtämisestä syyttäjälle, kun ilmoituksen törkeimmästä epäilystä rikoksesta voi seurata yli 5 vuotta vankeutta; tietoja ei kuitenkaan poisteta, jos rikoksen syyteioikeus ei vanhene;

(b ja c kohta kuten HE)

(2—6 kohta kuten HE)

7) tuntomerkkitiedot poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluttua rekisteröidyn kuole-

masta; tiedot poistetaan kuitenkin yhden vuoden kuluttua siitä, kun:

a) (poist.) on päätetty, että esikunta lopetetaan esitutkintalain 3 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentin, 3 luvun 10 §:n 1 ja 2 momentin tai 10 luvun 4 §:n perusteella tai ettei esitutkintaa toimiteta tai se päätetään esitutkintalain 3 luvun 4 §:n perusteella;

b) (poist.) rekisterinpitäjä on saanut tiedon syyttäjän päätöksestä esitutkinnan rajoittamisesta tai syyttämättä jättämisestä taikka syyttäjän tekemästä muusta päätöksestä asian käsittelyn lopettamisesta;

c) (poist.) rekisterinpitäjä on saanut tiedon tuomioistuimen lainvoimaisesta ratkaisusta, jonka mukaan rekisteröityä vastaan nostettu syyte on hylätty tai nostettu syyte syyteioikeuden vanhentumisen vuoksi hylätty; säilytetyt näytteet tuhoetaan samalla, kun niitä vastaavat DNA-tunnisteet poistetaan;

(8—10 kohta kuten HE)

11) (poist.) 11 §:ssä tarkoitetut ylimääräiset tiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua siitä, kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu tai jätetty sillensä;

(12 kohta kuten HE)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentin 1, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus tutkitaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarpeellisuuden tarkastamisesta, ja tietojen uudelleen tarkastamisesta tehdään merkintä.

23 ja 25 §
(Kuten HE)

26 § (Uusi)

Tietojen poistaminen muista henkilörekistereistä

Poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetuista tämän lain 6 §:ssä tarkoitetuista henkilörekistereistä tiedot poistetaan seuraavasti: (Uusi 1 momentin johdantokappale)

Poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetuista tämän lain 6 §:ssä tarkoitetuista henkilörekistereistä tiedot poistetaan yhden vuoden kuluttua rekisteröidyn kuolemasta. (Uusi 3 mom.)

27 §
(Kuten HE)

6 luku

Kansainväliseen poliisiyhteistyöhön liittyvän henkilötietojen käsittelyn erityissäännöksiä

29 §

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella ja Euroopan talousalueella

Poliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun poliisin henkilörekisterin tietoja Euroopan unionin jäsenvaltion ja Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion poliisiviranomaiselle ja muulle viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseisten tehtävien suorittamiseksi. Poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi perustetun poliisin henkilörekisterin tietoja saa luovuttaa, jos tiedot ovat välttämättömiä sen tehtävän suorittamiseksi, jota varten tiedot on kerätty ja talletettu.

(2—7 mom. kuten HE)

30 §

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle

(1—4 mom. kuten HE)

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä poliisin henkilörekisterin tietoja lait-

tomasti maahan saapuneiden ja maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille kyseisissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitettuja tehtäviä varten.

31 §
(Kuten HE)

Schengenin tietojärjestelmä

32 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) **Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjalla** toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1987/2006, toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä tehtyä neuvoston päätöstä 2007/533/YOS sekä ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden yksiköiden pääsyn sallimisesta toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään (SIS II) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1986/2006;

2) **Schengenin tietojärjestelmällä** Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa määriteltyä toisen sukupolven tietojärjestelmää (SIS II);

3) **Schengenin tietojärjestelmän kansallisella järjestelmällä** Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitettua N. SIS II - järjestelmää;

4) **Schengen-valtiolla** Schengenin tietojärjestelmää käyttävää valtiota;

5) **toimivaltaisilla Schengen-viranomaisilla** poliisia, rajavartiolaitosta, Tullia, puolustusvoimia, syyttäjää, Maahanmuuttovirastoa, Liikenteen turvallisuusvirastoa, ulkoasiainministeriötä sekä Suomen edustustoa, jos ulkoasiainministeriö on antanut tarvittavan valtuuden viisumin myöntämiseen siellä palvelevalla nimetyllä Suomen kansalaiselle;

6) **Sirene-toimistolla** keskusrikospoliisia.

33 §

Schengenin tietojärjestelmän kansallinen järjestelmä

Schengenin tietojärjestelmän kansallinen järjestelmä muodostuu Schengenin keskustietojärjestelmään yhteydessä olevista kansallisista tietojärjestelmistä, joita voivat olla:

1) Sirene-asiankäsittelyjärjestelmä, jonka välityksellä Sirene-toimisto luovuttaa tietoja Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjan mukaisesti ja johon Sirene-toimisto tallettaa tietojenvaihtoon liittyvät lisätiedot ja tiedot tietojenvaihtoon liittyvistä toimenpiteistä;

2) SIS-lokitietokanta, johon rekisteröidään kaikki tietojenvaihto Schengenin tietojärjestelmän kanssa Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjan mukaisesti;

3) täydellinen tai osittainen kopio Schengenin keskustietojärjestelmän tietokannasta.

Schengenin tietojärjestelmän kansallisen järjestelmän käyttötarkoituksesta ja tietosisällöstä säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

(3 mom. poist.)

34 §

Toimivaltaisten Schengen-viranomaisten oikeus saada tietoja Schengenin tietojärjestelmästä

Toimivaltaisten Schengen-viranomaisten oikeudesta saada tietoja Schengenin tietojärjestelmästä säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

35 §

Tietojen luovuttaminen Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä

Poliisi saa luovuttaa salassapitosäännösten estämättä toimivaltaisille Schengen-viranomaisille 33 §:ssä tarkoitetun Schengenin tietojärjestelmän kansallisen järjestelmän tietoja siten kuin

siitä säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

Poliisi saa luovuttaa tiedot myös teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona. (Uusi 2 mom.)

36 §

Tietojen luovuttaminen Schengen-valtiolle ja Schengenin tietojärjestelmään

Toimivaltaiset Schengen-viranomaiset saavat luovuttaa salassapitosäännösten estämättä Schengen-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille sekä Schengenin tietojärjestelmään tallettavaksi Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat tarpeen Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa säädettyihin tarkoituksiin. Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa tarkoitetut lisätiedot on luovutettava Sirene-toimiston välityksellä.

(2 mom. kuten HE)

37 §

Tietojen poistaminen Schengenin tietojärjestelmän kansallisesta järjestelmästä

(Poist.) Schengenin keskustietojärjestelmän tietokantakopion, Sirene-asiankäsittelyjärjestelmän tietojen sekä SIS-lokitietojen poistamisesta säädetään Schengenin tietojärjestelmän säädöspohjassa.

Kansainväliseen poliisiyhteistyöhön liittyvän henkilötietojen käsittelyn muita erityissäännöksiä

38 ja 39 §
(Kuten HE)

40 §

Prümin sopimukseen perustuva tietojen käsittely

Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Alan-

komaiden kuningaskunnan ja Itävallan tasaval-
lan välillä rajat ylittävän yhteistyön tehostami-
sesta erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikol-
lisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumi-
seksi tehdyn sopimuksen (SopS 54/2007), jäl-
jempänä **Prümin sopimus**, nojalla saatujen tie-
tojen poistamisesta määrätään tässä laissa sääde-
tyn lisäksi sopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa,
35 artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä 37 artiklan 3
kohdassa.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

41 ja 42 §
(Kuten HE)

7 luku

Rekisteröidyn oikeudet

43 § (Uusi)

Informointi tietojen käsittelystä

Poliisin on kerätessään henkilötietoja poliisi-
lain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen
tehtävien suorittamiseksi huolehdittava henkilö-
tietolain 24 §:n 1 momentissa tarkoitettua tie-
donantovelvollisuudesta. Tätä velvollisuutta po-
liisilla ei ole kerätessään, tallettaessaan ja luo-
vuttaessaan poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momen-
tissa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi
tarpeellisia henkilötietoja.

45 §

Tarkastusoikeuden rajoittaminen

Tarkastusoikeutta ei ole lainkaan:

(1—4 kohta kuten HE)

5) tietoihin, jotka on saatu poliisilain 5 luvun,
pakkokeinolain 10 luvun sekä sähköisen viestin-
nän tietosuojalain 36 §:n mukaisia tiedonhankin-
tamenetelmiä käyttäen;

(6 kohta kuten HE)

47 § (Uusi)

Tarkastusoikeuden toteuttaminen Schengenin tietojärjestelmän teknisen tuen yksikön ylläpitä- män tiedoston tietoihin

Jokaisella on oikeus pyytää Schengenin yleis-
sopimuksen 115 artiklassa tarkoitettua valvon-
taviranomaista varmistamaan, että häntä koske-
vien henkilötietojen kerääminen, tallettaminen,
käsittely ja käyttö Schengenin tietojärjestelmän
teknisen tuen yksikön ylläpitämässä tiedostossa
tapahtuu lainmukaisesti ja oikein. Tätä tarkoi-
tava pyyntö on esitettävä tietosuojavaltuutetulle
tai poliisilaitokselle. Poliisilaitokselle esitetty
varmistuspyyntö on poliisin viipymättä toimitet-
tava tietosuojavaltuutetulle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poliisilaitok-
selle esitettävä varmistuspyyntö on esitettävä
henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, ja pyynnön
esittäjän on samalla todistettava henkilöllisyy-
tensä.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

2.

Laki

henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 22 §:n 1 momentin 3, 15 ja 16 kohta,

muutetaan 7 §:n 2 ja 3 momentti, (*poist.*) 9 §:n 2 momentti, (*poist.*) 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 2 momentti, 13 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti, 22 §:n 1 momentin (*poist.*) 1, 2, 10, 14, 17 ja 18 (*poist.*) kohta sekä 2 momentti, 23 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 24 §:n otsikko, 25—28 §, 29 §:n 1 momentti, 4 luvun otsikko, 36 §:n 1 momentti, 38 §, 39 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2—4 kohta, 2 momentin 2 kohta sekä 3 momentti ja 41—43 §,

sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 3 momentti osaksi laeissa 479/2010 ja 876/2011, (*poist.*) 26 ja 38 § osaksi laissa 876/2011, 22 §:n 1 momentin 18 kohta laissa 980/2007 ja 2 momentti laissa 750/2011 ja 28 § osaksi laeissa 980/2007, 479/2010 ja 1241/2011 sekä

lisätään 23 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 479/2010, uusi 2 momentti, lakiin uusi 28 a §, 30 §:n ja 38 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 39 b—39 d § sekä 40 §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

7 §

Tutkinta- ja virka-apurekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa rajavartiolaitoksen tutkittavasta rikoksesta epäillyn tai rajavartiolaitoksen toimesta suoritettavan esitutinnan, rajavartiolaitain 27 §:ssä säädetyn muun tutkinnan, muun toimenpiteen taikka pakkokeinon kohteena olevan henkilön, ilmoittajan, todistajan tai asianomistajana esiintyvän tai muutoin asiaan liittyvän henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta seuraavat tarpeelliset tiedot: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudet, kansallisuus, kotivaltio, siviilisäät, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustusasiakirjan tiedot, kuva, muut maahantuloon ja rajan ylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

Rekisteriin saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rajavartiolaitaissa tai muualla laissa rajavartiolait-

tokselle säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) tutkinta- ja virka-aputehtävien suorittamiseksi, kirjaamiseksi sekä näihin tehtäviin liittyvien tietojen hakemiseksi esitutkintalaissa (805/2011) tarkoitetussa esitutkinnassa, rajavartiolaitain 27 §:ssä säädettyssä muussa tutkinnassa, rajavartiolaitoksen toimenpiteiden yhteydessä tai virka-aputehtävässä taikka pakkokeinolain (806/2011) soveltamisen yhteydessä saatuja tietoja (*tutkinnan ja virka-avun tiedot*) seuraavasti:

a) rikosilmoituksen tai muuta tapahtumaa koskevan ilmoituksen numero, tapahtuma-aika ja -paikka, ilmoitus-aika, rikos- ja muut nimikkeet, törkeimmän rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika, tutkiva yksikkö, tutkijat, tutkinnan tila, rajavartiolaitoksen asian päättämiseksi tekemät päätökset, *tunnistetieto syyttäjän tai tuomioistuimen ratkaisusta ja tieto siitä, onko henkilö tuomittu rangaistukseen, jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta, syyte hylätty, jätetty tutkimatta tai sillensä sekä tieto ratkaisun lainvoimaisuudesta;*

(b—d kohta kuten HE)

(2 kohta *poist.*)

(2 ja 3 kohta kuten HE:n 3 ja 4 kohta)

8 §

(*Poist.*)

9 §

Lupa- ja valvonta-asioiden rekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta *seuraavat* tarpeelliset *tiedot*: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustusasiakirjan tiedot, kuva, muut maahantuloon ja rajan ylittämiseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

10 §

(Poist.)

11 §

Rikoksista epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta *seuraavat* tarpeelliset *tiedot*: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, henkilöä koskevat ääni- ja kuvatallenteet sekä henkilön fyysisiin ominaisuuksiin perustuvat tunnistetiedot, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustusasiakirjan tiedot, kuva, muut maahantuloon ja rajan ylittämiseen liittyvät tarpeelliset

tiedot sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

12 §

Turvallisuustietorekisteri

Rekisteriin saadaan tallettaa henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista tietojärjestelmän käyttötarkoituksen kannalta *seuraavat* tarpeelliset *tiedot*: henkilön nimet, syntymäaika, henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kansalaisuudettomuus, kansallisuus, kotivaltio, siviilisääty, syntymävaltio, syntymäkotikunta, kotikunta, ammatti, osoite ja puhelinnumero tai muu yhteystieto, tieto henkilön kuolemasta tai kuolleeksi julistamisesta, viranomaisen antama asiakasnumero, ulkomaalaisen henkilön vanhempien nimet ja osoite, henkilön matkustusasiakirjan tiedot, kuva sekä oikeushenkilön yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

13 §

Turvallisuustietorekisterin käyttöoikeus

Rekisterinpitäjä voi antaa käyttöoikeuden turvallisuustietorekisteriin myös poliisin, *Tullin* tai puolustusvoimien palveluksessa oleville rikostiedustelu- ja tarkkailutehtäviin tai rikostietojen analyysitehtäviin määrätyille virkamiehille sekä merenkulun turvatoimilain mukaisiin tehtäviin määrätyille Liikenteen turvallisuusviraston virkamiehille siinä laajuudessa kuin näillä viranomaisilla on oikeus tietojen saamiseen rajavartiolaitokselta.

15 §

Yksittäiseen tehtävään liittymättömien tietojen käsittely

Rajavartiolaitoksen yksittäisessä tehtävässä saatuja henkilötietoja, jotka eivät liity kyseiseen tehtävään, mutta ovat tarpeen tulevaisuudessa

todennäköisesti syntyvässä muussa tehtävässä, saa rajavartiolaitoksessa kerätä ja tallettaa vain tutkinta- ja virka-apurekisteriin 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna havaintotietona, rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin sekä hallintoyksikön tai työryhmän käyttöön sellaista tarkoitusta varten perustettuun tilapäiseen henkilörekisteriin.

22 §

Rajavartiolaitoksen oikeus saada tietoja eräistä rekistereistä ja tietojärjestelmistä

Rajavartiolaitoksella on sen lisäksi, mitä rajavartiolaitaissa tai muussa laissa säädetään, oikeus saada tehtäviensä suorittamista ja henkilörekisteriensä ylläpitämistä varten salassapitosäännösten estämättä tarpeellisia tietoja rekistereistä seuraavasti:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

(10 kohta kuten HE)

14) poliisin ja *Tullin* henkilörekistereistä tietoja rajaturvallisuuden ylläpitämistä, rikosten estämistä, paljastamista, esitutkintaa ja muuta tutkintaa varten, muihin rajavartiolaitoksen tehtäviin, jotka vastaavat niitä tehtäviä, joita varten tiedot on kerätty ja talletettu sekä muuhun tarkoitukseen 25 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa;

(17 ja 18 kohta kuten HE)

(21 kohta *poist.*)

(2 mom. kuten HE)

23 ja 24 §
(Kuten HE)

25 §

Tietojen käyttäminen muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Edellä 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja sekä 11 §:ssä tarkoitettujen henkilörekisterin tietoja ei saa käyttää tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseen.

26 ja 27 §
(Kuten HE)

28 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Rajavartiolaitos saa luovuttaa henkilörekistereistään salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona tietoja, jotka ovat tarpeen:

(1—8 kohta kuten HE)

9) *Tullille* tullivalvontaa, tullirikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä varten, henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvontaa ja siihen kuuluvan rajatarkastuksen suorittamista varten, haasteen ja muun tiedoksiannon suorittamista varten sekä muuhun kuin tietojen keräämis- ja tallettamistarkoitukseen 25 §:n 1 momentin mukaisissa tapauksissa;

(10—19 kohta kuten HE)

Rekisterinpitäjä voi salassapitosäännösten estämättä antaa rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin teknisen käyttöyhteyden poliisin, puolustusvoimien ja *Tullin* rikostiedustelu-, rikosanalyysitai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, (*poist.*) Rikosseuraamuslaitoksen rikostiedustelu-, rikosanalyysi- tai tarkkailutehtäviin määrätyille virkamiehille, joilla on *poliisilain* (493/1995) 8 §:ssä, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, säädetyt erityiset poliisivaltuudet, sekä ulkoasiainministeriön palveluksessa olevalle rajavartiolaitoksen ja poliisin yhdyshenkilölle.

Edellä 1 momentin 5 ja 9 kohdissa mainitusta huolimatta tämän lain 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja sekä 11 §:ssä tarkoitettun henkilörekisterin tietoja ei saa käyttää 25 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

(4 mom. kuten HE)

28 a ja 29 §
(Kuten HE)

4 luku

Tietojen poistaminen, kansainvälinen yhteistyö sekä rekisteröidyn oikeudet

Tietojen poistaminen ja arkistointi

31 §
(Poist.)

36 §
(Kuten HE)

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä säännöksiä

38 §

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella ja Euroopan talousalueella

(1—3 mom. kuten HE)

Rajavartiolaitoksen tilapäisen henkilörekisterin 15 §:ssä tarkoitettuja tietoja, rikoksesta epäiltyjen rajavartiolaitoksen rekisterin tietoja sekä 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja havaintotietoja ei saa luovuttaa 3 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi.

(5 ja 6 mom. kuten HE)

39 §

Tietojen muu luovuttaminen ulkomaille

Rajavartiolaitos saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilörekisterinsä tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla tai tietojoukkona:

(2 ja 3 kohta kuten HE)

4) laittomasti maahan saapuneiden ja maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta tehdyissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitettuihin toimivaltaisille viranomaisille kyseisissä kansainvälisissä velvoitteissa tarkoitettuja tehtäviä varten;

(2 ja 3 mom. kuten HE)

39 b — 39 d §
(Kuten HE)

Rekisteröidyn oikeudet

41 §
(Kuten HE)

42 §

Tarkastusoikeuden rajoittaminen

Tarkastusoikeutta ei ole lainkaan:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) 7 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin havaintotietoihin;

(4 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

43 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

3.

Laki

Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (poist.) muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetun lain (26/2009) 3 §:n 4 kohta, 5 §:n 3 momentti ja 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 4 kohta laissa / , seuraavasti:

3 § (Uusi)

Tiedon ja tiedustelutiedon määritelmä

Tässä laissa tarkoitetaan tiedoilla ja tiedustelutiedoilla:

— — — — —
4) tietoja, jotka ovat muutoin poliisin, *Tullin* tai rajavartiolaitoksen hallussa taikka pakkokeinoja käyttämättä saatavilla poliisilain (872/2011) 4 luvun 2 ja 3 §:n ja 5 luvun 40—42 §:n, henkilötietojen käsittelystä poliisitoi-

nessa annetun lain 13 §:n, tullilain 28 §:n, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 17, 18 ja 22 §:n taikka muun lain tai sopimuksen perusteella.

5 ja 6 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

4.

Laki

arpajaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään arpajaislakiin (1047/2001) uusi 42 b § seuraavasti:

42 b (42 a) §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan uudet lakiehdotukset

6.

Laki

Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä tehdyn takaisinottoa koskevan sopimuksen toteuttamismenettelyistä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyn täytäntöönpanopöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain 2 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Euroopan yhteisön ja Venäjän federaation välillä tehdyn takaisinottoa koskevan sopimuksen toteuttamismenettelyistä Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä tehdyn täytäntöönpanopöytäkirjan lainsäädännön alaan kuu-

luvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain (946/2012) 2 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta annettu laki (874/2011).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää mahdollisimman pian poliisin henkilötietolain kokonaisuudistuksen ja että sen yhteydessä huomioidaan

muiden seikkojen ohella EU:ssa valmis-teilla olevan uuden tietosuojalainsäädännön lopullinen sisältö ja vaatimukset kansalliselle lainsäädännölle sekä hallintovaliokunnan mietinnöstä HaVM 26/2013 vp ilmenevät lain rakennetta ja

sisältöä koskevat huomautukset, mukaan lukien poliisin henkilötietolaissa tarkoitettujen rekisterien valvonnan ke-

hittäminen. Samassa yhteydessä tulee tarkistaa myös rajavartiolaitoksen henkilötietolain säännökset.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pirkko Mattila /ps
jäs. Rakel Hiltunen /sd
Risto Kalliorinne /vas
Mika Kari /sd
Timo V. Korhonen /kesk
Antti Lindtman /sd

Markus Lohi /kesk
Outi Mäkelä /kok
Tapani Mäkinen /kok
Ulla-Maj Wideroos /r
vjäs. Ari Jalonen /ps
Pauliina Viitamies /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne.